

УДК 372.2.016:811.111

В.В. КОВАЛЮК, І.А. ВЕНГЛОВСЬКА

НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті аналізуються сучасні та традиційні методи навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Охарактеризовано психологічні особливості готовності дітей до вивчення другої іноземної мови. Проаналізовано специфіку використання методів навчання англійської мови на практиці. Розглянуто особливості навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

Ключові слова: іноземна мова, ігрова ситуація, метод повної фізичної реакції, мультимедійні засоби, комп'ютерна гра.

Постановка проблеми. Не буде новизною той факт, що знання англійської мови – важлива конкурентна перевага, і не лише для окремо взятої людини, але і для усієї країни в цілому. Англійська – ключова мова сучасного інформаційного простору. Якість і обсяг знань, які можна отримати, знаючи англійську, значно вищі, ніж якщо ви володієте будь-якою іншою іноземною мовою. Таким чином, перевага володіння англійською не лише в тому, що можна спілкуватися з носіями мови, а й можливість постійно підвищувати свій професійний рівень і підтримувати контакти з колегами і працевлаштуватися з усього світу, читати фахову літературу в оригіналі, подорожувати без посередників. Тому сучасна освіта в Україні передбачає вивчення іноземної мови, зокрема англійської, принципово важливої складової процесу освіти, починаючи з дошкільного віку дитини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами навчання іноземної мови дітей дошкільного віку займалось чимало науковців. Так, О. Глухарєва розглядала використання наочності під час навчання дітей дошкільного віку іноземної мови, О. Матецька вказувала на важливість використання мовної гри під час вивчення іноземної мови. З. Нікітенко розкрила роль та функції підручника у навчанні дітей іноземної мови [1].

Саме у дошкільному віці дитина є найбільш чутливою до мовних явищ. Одночасно з орієнтацією на зміст слів дитина дошкільного віку виявляє зацікавленість до звукової форми слова. Тому багатьох батьків на сьогоднішній день турбує питання – чи доцільно починати вивчати англійську мову дошкільнятам? Ще К.Ушинський писав: «Дитя привчається за декілька місяців так говорити іноземною мовою, як не може привчитися за декілька років». Оволодіння дітьми іноземною мовою стає можливим ще й тому, що для дітей характерне найбільш швидке та гнучке запам'ятовування мовного матеріалу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розкрити важливість і теоретичне висвітлення особливостей вивчення іноземної мови дітей дошкільного віку. Проаналізувати особливості сучасних та традиційних методів навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. З огляду на це не лише постають нові проблеми формування комунікативної компетенції дітей дошкільного віку, а й посилюється запит педагогічної спільноти на навчально-методичну літературу як засіб фахової підготовки вихователів ЗДО до навчання дітей іноземної мови з наймолодшого віку. Насамперед ідеться про вихователя ЗДО – учителя іноземної мови, котрий сприяє зацікавленню вихованців вивченню мови як засобу спілкування і водночас як важливого компонента їх підготовки до школи, адже загалом це сприяє формуванню життєвої компетенції особистості в дошкільному дитинстві. Специфіка навчання іноземної мови в цьому віковому періоді зумовлена тим, що дошкільники опановують її як засіб спілкування, запам'ятовуючи фрази і речення, однак не вивчають окремі компоненти мови. Методично правильно організований педагогом процес сприяє успішнішому оволодінню дітьми навчальною інформацією [3].

Від рівня фахової підготовки вихователя, а також теоретичної, методичної та практичної майстерності залежатиме, передусім, зацікавлення дошкільників мовою, ступінь опанування нею і їхня комунікативна компетентність. На сучасному етапі реформування освітньої системи України до вихователя з правом навчання іноземної мови сформульовано низку вимог: окрім володіння знаннями зі своєї дисципліни, він повинен моделювати навчальний процес із проєкцією на досягнення його високої ефективності; педагог має вирізнятися творчістю; повинен бути обізнаним із раціональними формами організації навчального процесу та впроваджувати їх у реальну практику роботи з дітьми; використовувати ефективні прийоми та методи навчання, оптимальні способи досягнення означених цілей.

Специфіка оволодіння дошкільником іноземною мовою пов'язана з безпосередністю його сприймання, відкритістю до спілкування, певною спонтанністю в опануванні нового знання. Відомо: вік від народження до 6 (7) років є сензитивним періодом для мовленнєвого розвитку особистості, яка зростає і розвивається. Численні дослідження психологів, лінгвістів і педагогів засвідчують, що в цьому віці діти навчаються говорити майже без проблем. Це стосується як рідної, так і нерідної (другої) мови [4].

Запорукою успішного оволодіння малятами іноземною мовою є врахування педагогами в освітній роботі з ними анатомо-фізіологічних і психічних особливостей дітей. Без цього неможливо правильно визначити найбільш оптимальний час, коли варто починати знайомити дитину з іншою мовою, обрати найбільш раціональні форми, методи, прийоми та засоби навчання, дозувати матеріал. Ось чому вкрай важливо, щоб формування навичок правильної звуковимови починалося з дошкільного віку, а самі педагоги, які навчають дітей іноземної мови, вільно володіли розмовним мовленням і мали бездоганну вимову, інтонування.

Це унеможливить звикання дітей до неправильного вимовляння звуків, слів, фраз нерідною мовою, застереже дорослих від сумної необхідності згодом переучувати, виправляти їх.

Щодо особливостей сприймання дітей іноземної мови, то для психічного розвитку дитини дошкільного віку характерні швидкий темп і значна інтенсивність (відбуваються істотні якісні зрушення у процесах сприймання, пам'яті, мислення, уваги, уяви, зароджується довільна регуляція поведінки тощо). Так, пам'ять дошкільнят має величезні можливості. Одна з найважливіших передумов успішного навчання іноземної мови – увага дошкільнят. Діти цього віку ще не мають стійкої цілеспрямованої уваги, не можуть тривалий час зосереджуватися на одному завданні [5].

Модельною схемою кожного заняття із англійської мови має бути уявна ігрова ситуація. З перших занять діти мають обрати собі героя (це може бути Буратіно, Принц, Попелюшка та інші). На кожному уроці діти розігрують уявні ситуації «у магазині», «у лісі», «на подвір'ї» і т.д., тим самим удосконалюючи навички аудіювання, говоріння, поповнюють свій словниковий запас.

Останнім часом активно розробляється методика використання комп'ютерних програм, які забезпечують не лише сприймання інформації, а й дозволяють здійснити навчання та контроль засвоєння іноземної мови на різних рівнях складності. Саме тому технічні засоби навчання є невід'ємною частиною вивчення мови. Вони вимагають використання різних технічних засобів, таких як магнітофон, аудіокасети, телевізор, комп'ютер тощо [2].

Висновки. Отже, вивчення дітьми другої іноземної мови сприяє психічному, розумовому та соціальному розвитку. Сьогодні представлено чимало методів та засобів вивчення англійської мови, кожен з яких має як позитивні так і негативні сторони. Але правильний підбір методів, їх вдале поєднання сприяє активізації мовлення дитини та готує її до вивчення іноземних мов у школі. вивчення дітьми другої іноземної мови сприяє психічному, розумовому та соціальному розвитку. Сьогодні представлено чимало методів і засобів вивчення іноземної мови, кожен із яких має як позитивні, так і негативні сторони. Але правильний підбір методів, їх вдале поєднання сприяє активізації мовлення дитини та готує її до вивчення іноземних мов у школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. В. Особливості формування мовленнєвої активності у дітей на заняттях з іноземної (англійської) мови / О.Бойко // Наукові записки Ніжин. Держ. ун-ту імені М.Гоголя : наук. журн. / за ред. Є.І.Коваленко. – Ніжин: НДУ, 2006. – С. 45-48.
2. Зубенко Т. В. Комунікативний підхід до навчання іноземної мови учнів початкової школи / Т.В. Зубенко. – Миколаїв: МДУ імені В.О.Сухомлинського, 2006. – 120 с.
3. Марчій-Дмитраш Т.М. Навчання іноземної мови дітей дошкільного віку : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2015. 64 с.
4. Хомич С. Використання мультимедійних засобів у навчально-виховному процесі початкової школи // Початкова школа. - 2010. - № 11. - С. 41-43.
5. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: книга для вчителя/ Тетяна Шкваріна. – К. : Шк. світ, 2009. – 160с.І

The article analyzes traditional and modern methods of teaching English to preschool children. Features of psychological readiness of children to study a second foreign language. The specifics of using English language teaching methods in practice are analyzed. Peculiarities of teaching English to preschool children are considered.

Key words: foreign language, game situation, a method of total physical response, multimedia, computer game.

УДК 373.3.016:811.161

С.К. РОМАНЮК, В.В. ГІЛЯНЧУК

ЗАСОБИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Робота присвячена дослідженню проблеми забезпечення пізнавальної активності у старших дошкільників під час занять з іноземної мови. У статті розглянуто вплив методологічних засобів на розвиток пізнавального інтересу дошкільників. Зазначено, які засоби сприяють оптимізації пізнавальної активності на заняттях іноземної мови у закладах дошкільної освіти.

Ключові слова: пізнавальна активність, інтерес, засоби активізації, заняття іноземної мови, старші дошкільники.

Постановка проблеми та її зв'язок з практичним завданням.

Актуальність навчання іноземної мови дошкільників визначається швидким розвитком суспільства, яке потребує всебічно розвинене та освічене молоде покоління. Методика навчання старших дошкільників іноземної мови (зокрема англійської) демонструє різні способи оптимізації навчальної діяльності. Метою роботи є дослідити ефективність використання різноманітних засобів, які б сприяли покращенню пізнавального інтересу у старших дошкільників

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. *Бісовецька Л.А.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
2. *Боровець М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
3. *Бурчак К.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
4. *Венгловська І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
5. *Власюк О.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
6. *Гаврилюк С.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
7. *Гавєська А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
8. *Гілянчук В.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
9. *Гнатюк О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
10. *Голубнюк Г.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
11. *Голубнюк К.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
12. *Гордійчук А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
13. *Грушовець К.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
14. *Гуцал Ю.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
15. *Давидюк І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
16. *Данілова Н.Р.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
17. *Драгун Я.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
18. *Дениско Я.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
19. *Денисюк Л.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
20. *Дуброва А.С.* – аспірант 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету.
21. *Іванова І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
22. *Івашкевич Е.Е.* – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету, перекладач.
23. *Івашкевич Е.З.* – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету
24. *Іллюк М.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
25. *Кирилюк Ю.Ю.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
26. *Ковальчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
27. *Ковалюк В.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
28. *Колошва А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
29. *Кравчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
30. *Левчун А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
31. *Лисенко К.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
32. *Лук'яник Л.В.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
33. *Мамчур Н.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
34. *Мартинюк А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
35. *Мінько А.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету
36. *Мирончук О.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
37. *Михальчук Н.О.* – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету.
38. *Мороз Л.В.* – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
39. *Мороз Н.М.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
40. *Набочук О.Ю.* – заступник начальника управління, начальник відділу професійно-технічної та вищої освіти Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
41. *Нездюр А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
42. *Онищук О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
43. *Остапчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
44. *Павелків К.М.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
45. *Пасічник Т.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
46. *Пась В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
47. *Потапчук Ю.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
48. *Рока А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
49. *Романюк С.К.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
50. *Сидорчук А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.

51. *Собчук Д.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
52. *Трофімчук В.М.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
53. *Форсюк О.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
54. *Хімич М.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
55. *Ходоровська І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
56. *Холявська І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
57. *Чайковська М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
58. *Шворак А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
59. *Шевцова І.П.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
60. *Юсенко Н.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
61. *Юсюк Я.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
62. *Ясногурська Л.М.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
63. *Яцюрин А.О.* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

ЗМІСТ

В.В. Ковалюк, І.А. Венгловська Навчання англійської мови дітей дошкільного віку	3
С.К. Романюк, В.В. Гілянчук Засоби оптимізації пізнавальної активності старших дошкільників на занятті іноземної мови	4
І.В. Краля, К.Р. Голубнюк Особливості навчання дошкільників іноземної мови	7
В.М. Трофімчук, Ю.С. Гуцал Актуальність вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	9
С.К. Романюк, Я.О. Дениско Сучасні підходи до вивчення іноземної мови школярами з особливими освітніми потребами	10
Н.Р. Данілова, К.С. Лисенко Особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	12
С.К. Романюк, М.В. Остапчук Психологічні особливості навчання англійської мови учнів початкової школи	15
Н.Р. Данілова, В. Пась Розвиток навичок слухання в дітей дошкільного віку на заняттях англійської мови	19
Л.В. Денисюк, А.В. Мартинюк Навчання іноземної мови старшого дошкільника з використанням особистісно-діяльнісного підходу	21
А.С. Дуброва, О.С. Форсюк Використання сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку у ЗДО	23
Л.В. Мороз, А.В. Нездюр Значення дошкільного дитинства як сенситивного періоду для опанування іноземною мовою	27
Н.М. Мороз, О.М. Онищук Гра та її роль на уроках англійської мови в початкових класах	28
Л.М. Ясногурська, Я.В. Юсюк Сучасні методи навчання іноземної мови у закладах дошкільної освіти	31
Н.М. Мороз, Г.Р. Голубнюк Старший дошкільник як суб'єкт навчання іноземної мови в контексті особистісно- діяльнісного підходу	33
В.В. Ковалюк, А.В. Сидорчук Розвиток аудіативних умінь у дітей старшого дошкільного віку на заняттях англійської мови	36
Л.М. Ясногурська, А.В.Шворак Особливості навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови	37
Л.В. Мороз, Н.І.Юсенко Вивчення іноземної мови як засіб розвитку іншомовної мовленнєвої компетенції дошкільника	39
Н.М. Мороз, К.І. Бурчак Використання інноваційних технологій в навчанні англійської мови дітей 6-7 річного віку	41
Н.М. Мороз, А.В. Колошва Особливості занять іноземною мовою з дітьми, що мають фонематичні вади слуху	43
К.М. Павелків, О.М. Гнатюк Ігрові методи навчання дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення іноземною мовою	46
К.М. Павелків, М.М. Хіміч Усна народна творчість – потужний засіб розвитку іноземної мови дітей дошкільного віку	48
А.С. Дуброва, С.В. Гаврилюк Афазія і білінгвізм	50
С.К. Романюк, К.М. Грушовець Методичні та змістові проблеми заняття іноземної мови у дошкільному початковому закладі	53
В.М. Трофімчук, А.С. Гордійчук Навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови засобами поетичних творів	56
Л.М. Ясногурська, М.В. Ковальчук Сучасні підходи до навчання англійської мови: орієнтація на реалізацію особистісно - діяльнісного та компетентнісного підходів	59
Л.М. Ясногурська, Я.С. Драгун Особливості навчання дошкільників двомовного спілкування	62
К.М. Павелків, Т.М. Пасічник English as a component of the training a modern historian	63
Л.В. Мороз, О.О. Мирончук Використання ігрової діяльності з елементами іноземної мови при розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення	68
В.М. Трофімчук, Н.Ф. Мамчур Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку	71
Н.Р. Данілова, І.А. Давидюк Методика викладання англійської мови для старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення	72
К.М. Павелків, І.В. Іванова Формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами художніх творів	75
Л.В. Денисюк, М.В. Кравчук Мультимедійна презентація – як засіб вивчення англійської мови у дошкільному віці	77
В.В. Ковалюк, Д.В. Собчук Використання американських та британських інтерактивних методів навчання та виховання у сучасному українському закладі дошкільної освіти	79
Л.М. Ясногурська, І.В. Ходоровська Значення використання мультимедійних засобів в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	82
К.М. Павелків, І. Холявська Importance of English language in historical profession	85

К.М. Павелків, А.В. Гаєвська Застосування арт-терапії у процесі вивчення іноземної (англійської) мови дітьми з мовленнєвими порушеннями	87
К.М. Павелків, А.В. Левчун Інформаційно-комунікаційні технології та інтернет-ресурси як мотиваційні фактори у вивченні іноземної мови у початковій школі	90
К.М. Павелків, І.П. Шевцова Особливості просодичної сторони мовлення при дизартрії у дітей старшого дошкільного віку	92
Н.М. Мороз Емоційні концепти «Любов/Love» та «Ненависть/Hate(Hatred) як концепти-опозиціонери	94
Л.В. Мороз Метажанрова природа рольової лірики	96
Л.М. Ясногурська Language representation of the “Fear” concept in the modern English on the examples of Stephen King’s works “Salem’s Lot” and “Pet Sematary”	99
Л.В. Лук’яник, М.В. Боровець Мовні деформації у щоденному спілкуванні учнів початкових класів	102
Л.В. Лук’яник, М.Ф. Ілюк Теоретико-практичні основи вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах	105
Л.В. Лук’яник, А.І. Мінько Етимологізація термінолексем у процесі засвоєння граматичних понять	107
Е.З. Івашкевич, О.Ю. Набочук Psychological ways of the development of creative competence of pupils at the lessons of foreign language	109
Н. Мухалчук, Е. Івашкевич, А. Ятсжурк Parts of speech which characterize the emotion of “Fear”	115
Л.А. Бісовецька, Ю.Ю. Кирилюк Формування понять про словосполучення в учнів початкових класів	121
Л.М. Ясногурська, О.В. Власюк Технологія вивчення художніх творів на уроках літературного читання	123
Л.В. Денисюк, Ю.В. Потапчук Використання інноваційних методів у практичній діяльності викладача іноземної мови	125
Н.Р. Данілова, А.С. Рока Інноваційні методи викладання іноземних мов	128
С.К. Романюк, М.В. Чайковська Main aspects of educational video materials design for use in educational process of higher educational institutions	130
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	135
ЗМІСТ	137